

Universitätsbibliothek Paderborn

**Nuclevs Coppensteinivs Conceptvvm Prædicabilivm In
Dominicas Festaqve omnia per Annum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

Sabbato Post Cineres. Cum sero esset factum, erat nauis in medio mari: &
Iesus solus in terra Marc. 6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-51556)

phorus curriculo sequitur, orat veniam, ignoscit supplicat. Nil audit Sapientius. Ad hunc ille in theatrum supplicij ascendit: fit supplex pro remissione, orat per Sacra omnia: sed obstinatum nilexorat. Interim ferrum lictor expedit. Hic infelix sub iactu exclamat: *Desiste: Imperatorum monitis obsecundabo.* Ad quam vocem cohorruit Nicophorus: rursus profilit in medium: orat, & obsecrat, increpat germanum, in fide perficit: at furdo, quin mortuo canebat fabulam. Ergo se is Christianum profitetur: Martyr coram meretur: & auferit S. Nicophorus. Omnis haec tragœdia in uno vertebatur cardine *Amissio.*

PARS V.

De duelliis perduellium.

*Q*uo detestabiliora duella sunt. Quid? Itane vera nobilitas, repertere cum sanguine vindictam? Haec vero barbara est feritas. 2. Si homicidia vel pariant, vel tueantur nobilitatem: iam quintum Decalogi præcipiet iniquitatem: quod prohibet duella, & vindictam. O peruersum nefas! 3. Vera nobilitas virtutum agnoscit parentem, & colit: non impietatem.

4. Vindicta haec, & victoria est, Iram viciisse suam. Prou. 10. Fortior est, qui dominatur anima sua, expugnatorem urbium. Ambrosius, Chrysostomus, homili de David: admirabilorem aiunt fuisse David agnoscendo Sauli, quam vincendo Goliam.

II. Quare, Magistratus, ferro in duelorum victores animaduertite: in victos & victores excommunicationis fulmina torqueat. Praesules: Pastores cesa cadauerat a cemiteriis arcete. Iere. 22. Sepeliantur sepultura asini putrefacti, & projecti extra portas Ierusalem. Nam Psal. 138. *Viri sanguinum* declinare ame.

David unicum designarat homicidium, diluerat pœnitentia; in gratiam se reposuerat: & tamen, 2. Reg. 21. *Non poteris edificare Domum nomini meo, tanto effuso sanguine coram me.* 2. Triennio toto non pluit, 2. Reg. 21. irato Deo Israelitis, quod innoxium Gabaonitarum sanguinem fudissent. Et quam plueret gratiam Deus in sicarios? 3. Vetus Deus, Leu. 11. vllum accipitri, aut milui genus in cuiusquam venire cibum, viaties immundas: quia sanguinaria. Ita excommunicantur a Deo homicidae perduelles.

Deus o, aut emenda; aut cum Samson, Rex, suffoca leones istiusmodi cruenter: qui clavis transfixi Filii tui nec vocem ignoscens, nec exemplum patientis respectare volunt.

SABBATO POST CI-
neres.

Cum sero esset factum, erat nauis in medio mari: & Iesus solus in ter- ra Marc. 6.

MAgna tempestas diluuij fuit, Gen. 7. quam Arca pertulit inter 40. die rum pluuias, ventos, procellas. At olio ramum afferente columba factum est indicium remissæ pœnæ, vindictæ, & iræ Dei: Demum in montibus Armeniæ Arca stabat. In simili casu hodie Dominus vere columbinus, saluti & solatio est iactatis, Imperata & reparata tranquillitate.

Circa quod nos

- I. De iactata navi Ecclesia.
- II. De mari mundi.
- III. De Ecclesia navi.
- IV. De ventis turbulentis.

PARS I.

De iactata navi Ecclesia.

I. *E*x quo, inde ab innoxio Abele cæso, Ecclesia cœpit, persecutio nullo ei fluctuat.

Eeeee vn-

vnquam s^eculo defuit. 1. Semper , ait August. lib. v. ciu. in ea fraticidae Cain, profani Esau, Pharaones persecutores, fornicatrices Iezabeles , proditores Iudee. &c. extiterunt. 2. Quot enim falsi prophete et aduersus vnum Eliam ? 3. Regum ii. 3. Quanta fornax tribus parata pueris? Dan. 3. 4. Quot Leones, & Iacu, vni Dacieli? cap. 14. 5. Quot oppressiones Aegyptia in Israelitas? Exod. 7. 8. 12. 6. Quot contra illos Philistaei, Amorri, Iebu, Chan, Madianitæ, Amalecitatæ &c. 7. Qui ploratus in Rama ex infanticidio? 8. Ps. 12. 8. Sepe expugnauerunt me à iuuentute mea, dicai nunc Israël; sepe expugnauerunt à iuuentute mea: et enim non potuerunt mihi.

*Sed non
mergitur
unquam.*

II. Omnino Ecclesia est. 1. Bethulia, Judith. 5. S^epe circumvallata; at nunquam capta. 2. Est Susanna, Dan. 13. accusata: nō conuicta. 3. Est Juditha, cap. 10. Holofernem detruncans, &c. 4. Est lapis Petrae, Dan. 2. comminuens statuas Nabuch. 5. Est arca fœderis, 1. Reg. 5. custos Legis, manna, & virgæ Aaronicæ, cuertens id la Dagon, &c.

6. Est salamandra, in mediis viuens ac vicitans flammis. 7. Est laurus sacra, vñc^t virens, temtrix fulminum. 8. Est rosa inter spinas. 9. Est palma, hoc magis enitens, quo pressa magis. 10. Est area Noe; hoc altius exurgens, quo fluctus subit altiores: demum in montibus Armeniae consistens Monarchica, æternum immota.

*Indurata
malis.*

III. Utque Mithridates, Romanos annis 40. fatigans bellis, teste Plut. in Lucullo, venenum quodus sumebat innoxius; quod à puero illi insueisset: sic Ecclesia indurata malis durat, perdurat, & nullis cedere nescit.

2. Sanguine fundata est Ecclesia: sanguine crevit:

Sanguinen nutritur: sanguine finis erit.

3. Nam sicut Romanorum, teste Luca no. 1.

Fraterno primi maduerunt sanguine muris: Ita ecclesiæ primordia Sanguine Christi: 4. Ac porro, vt Cyprian. ait, *Sanguis Martyrum est semen Christianorum.* 5. Oportet persecutiones esse. Quia cum sere esset, erat nauis in medio mari.

PARS II.

De Mari mundi.

I. Mundus hic mare est. 1. Nam non *Mundus* tot in marina vnum; quot anima-*mare* est. rum in mundo naufragia. Hic Euripi-*gitationum*, tentationum brevia, sytes periculorum, charybdes scelerum, &c.

Non mare tot guttas, quot m. d. a. Mundus habet.

2. In Adam, in Eua omnes perijmus: omnes haustæ tot gratiarum sunt merces puncto uno. In hoc simul ut nascimur; mergimur. 3. Bene Menander Poeta: *satis est pauperem in terra viuere: quæ diuitem nauigare.* 4. Trium in vita pœnitentebat Catonem: *Si quod arcanum feminæ: Si nauis se credidisset, cum terra inter facere potuisset: Si quæ dies in fructuosa abiisset.*

Multa in mari; in mundo plura discri-*mina.* 1. Hinc & Apostolorum *Nau-*
cula in medio mari ita fabatur flutibus. Ioa. 2. exaltat, ut
2. Hinc Ione, cap. 1. facta est tempestas ma-*gnæ in mari, & nauis periclitabatur. Qua-*
re humiliatur humus.

Qui iacet in terra, non habet unde cadat.
Iocrates, Aelianus testet. 12. aiebat: *Athenæ habitatu iucunde sunt; at intute.* Nam quos ad summa quæstⁱ euexerant præclare meritos; hos ingratia aut vita, aut patria exuebant. Testes, Phocion, Pericles, Demosth. Socrates, &c. Similiter mundus agit in sui studiosos.

II. 1. Exemplo est Aman, Esth. 7. primus in regno: sed & primus in patibulo. 2. *sacra.* Holofernes Bethuliæ obsecutor, terror orbis: Judith. 13. At, ecce, caput Holofernis *Principis*

Principis militiae Assyriorum : & ecce conopaeum illius, in quo recumbebat in ebrietate sua, ubi per manum saepe percussit illum Dominus Deus noster.

Dilectio. Quam tu ludis Munde rebus in humani Non sic mare ludit in vndis.

1. Ecce Alexander Magnus, successor orbis; cui nec unus hic totus sacerat; felicitate ebrius, se hominem esse oblitus, Iouis appellari filius, & esse Deus voluit. Quid ultra? Summa in humanis ut accigit, ecce esse deficit in humanis; sol ipsi in meridie occidit: dies ipsos XXX. iacent in humatum cadaver bestias ac vulnerib. relinquebatur; regno inter alienos diuiso.

2. Iulius Cesar, cui felicitate nemo par, quintum Dictator, triennium Imperator, quinquages prælio victor; demum vulneribus plus viginti in Curia ficas inter Senatorias corruit ludibrium fortunæ. At qui ita & in mundi freto hoc.

Omnia. III. Quare, mundicola, ad esendum; ad litus mecum maris assidue paulisper. Luminaria. tremus, num vsquam toto æquore mundi cernamus locum unicum non ab aliquo aliquando naufragio insignem & infamem? Aspice nauim Pontificiam, Episcopalem, Clericalem, Monasticam; Imperatoriam, Regiam, Ciuciam; Theologicam, Medicam, Iuridicam, Mechanicam, plebeiam, quamcunque. Viden ut (ceu Claudianus canit.)

Ludat in humanis mundana potentia rebus.

Vltima, prima, media; summa, imaq; Oceani omnia sal fuginea sunt; nec guttula dulcis aquæ est. Ita in mundo nil verum bonum, &c. Sint, qualiacunque velint, extremæ gaudii lucitus occupat. Prou.

14. Sic transit gloria mundi.

P A R S III.

De naui Ecclesiæ.

I. H AEC Petri est. Sanctus Clemens in Ecclesia est Epist. ad Iacobum ait: Similis est / a- nauis. lus Ecclesiæ magna nauis, quæ ex diuersis regionibus viros portat per vnde sum pelagus, in secum portum, & magnam ciuitatem. Est bellica, prætoriana, vincere nescia.

Fluebat: at nunquam mergitur illa Ratio.

Autor sit Plinius l. 36. cap. 17. in Scyro Integro. insula reperiri lapidem, qui integer aquis innatus, comminutus mergitur. Taliis inædificata Ecclesia est, quæ integrata concors superfertur vndis; at dissecta, mergitur.

Nauis est Ea bellica terribilis, ut castorum aies ordinata, Cant. 6. Cuius Nauarachus Iesu; Crux, malus; Virtutes, vela; Charitas, funes; Sacra menta, bombardæ: gratiæ, propugnacula: 8. Spiritus, venti: de quo Psal. 142. Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam. Copia nauales in ala dextera sunt Ecclesiastici: in cornu sinistro, Religiosi: in acie media Laici. Omibus intendit Induperator unus ac Pontifex Christus IESVS; cuius in terris Vicarius Pontifex Romanus. Ps 104. Constituit eum Dominum Domus suæ, & Principem omnis possessionis sua.

Est nauis ea ut turris Davidica; Can. 4. Davidica. Mille clypei pendunt ex ea, & omnis armatura Infirmitatis fortium. 2. Est ut Nauis infirmitatis, de longe portans panem. Prou. 31. Nam, Psal. 18. a summo celo egredio eius. Vere panem nauticum portans, biscoctum, Iesum bis genitum ab æterno ex Patre; in tempore ex Matre sola. 3. Est nauis Salomonis è Thargis afferrans aurum fidei, argentum charitatis, & dentes elephantorum, seu ebur charitatis: & simias & pavos, bonos & malos. 4. Est ea nauis, ut arca Noe, extra quam nulla salus. in ea thesauri Bibliorum, Sacramentorum. Miraculorum, &c.

Eeeee 2 Eam

Litteres
heretici.

Eam circumvolant myoparones, cymbæque pyraticæ cum dæmonum, tum hæretorum, & falsorum fratrum. Est ea Victoria nauis; orbem circumuecta per orbem, Catholica, vniuersalis. Volant aliae angulis in aliis, volantque, volabuntque: Eunt, redeuntque: abeunt hæ, succedunt alia: Vna nostra in omnem terram exiit, Psal. 18.

PARS IV.

De ventis turbulentis.

Tyranni
Christianorum.

I. **H**isunt persecutionum Aquilones, Austriæ truces. 1. Primus en, è caue euolat iudæica: Christum obruit cruce: Stephanum grandine saxorum; Iacobum è pinna præcipitat; dispergit Apostolos; excitat Paganos: concitat Imperatores, Nerones, Decios, Iulianos, &c. concitat orbem: mouet tartara; rotat omnia. 2. Prodit Damasus Papa in vita S. Marcellis oculum Diocletianum breui tempore XVII. millia Christianorum exquisitis necibus discruciasse.

3. Eusebius de sua prodiitate, in hist. Eccl. li. 8. c. 2. carceres omnes Christianorum referuntur, nec aliis locum maleficis fuisse: libros fidelium ad flamas conquisiisse Diocletianum. Et factus est motus magnus in mari. 3. Ea tempestas absorpsit martyrio continuos XXX. Papas, in Oriente CC. Episcopos. Cætera quis fando memore?

Iftis successerunt turbines hæretorum: 1. primum Arianorum; Ab histotus pene orbis absorptus erat. Gemitque sub aquis: Domine perimus. Hieronym. Dial. contra Lucifer. ait: Ingemiscebatur orbis, & se Arianum esse mirabatur. 2. Qualia vero temporibus consecutis? Sigebertus in Chronicis testatur vnum Copronymum Imp. Iconoclastam plures è medio sustulisse Catholicos: quam tyrannorum quemquam. 3. Cætera

præteruehor: Quis turbo Lutherus? quæ Furia Caluinus? Germania, Galilia, Anglia, Vngaria, quæ pertulisti, quæ vel ministri similia? Seu Ecclesiam, seu Imperium; mores, seu homines spectes, &c. Dicamne? Nunc cinis est, ubi Troia fuit.

II. Ast Ipse imperauit mari & ventis. Funebris Pharaon, Exod. 14. persecutor Ecclesie exitus primus, mari obrutus periret. Seditionis ranno. Core, Dathan, & Abyron terra dehiscebat: Num. 16. Christianorum tyranni direperiere singuli. Nero suus ipse carnifex fuit: Decius à Gothis vietus submergitur: Traianus paralyticus diffluxit: Maximinus oculorum cruciatu necem incurrit. Valerianus à Persarum Rege captus ephippiarium egit, stapedem quetenuit Regi equum conscedenti. Iulianus lancea diuinitus intorta S. Mauritii transadigitur. Valens Arianus viuus deflagrauit.

Infeliores nati mortes sunt hæsiarchæ. Arius cum alio deiecta deiecit & animam in latrinam. Ut Athan. & Rufinus testimoniuntur. Manichæo viuo pellem detraxit Rex Persarum, ait Epiph. Neitorio linguam vermes corroserunt. Luterus bene potus, pastus, fartusq; cubitum concedens apud inferos pernoctauit, exterumque pernoctat. Zwinglius, Cochlaeo teste, in acie rusticorum cecidit. Carolstadius à diabolo suffocatus est. Boleto teste. Caluinus, ut & Herodes, Antiochus & Maximinus, morbo pediculari, inuocatis dæmonibus, desperatus exhalat. Virg. 6. Aen.

Dicite iustitiam moniti non temnere Diuos.

Et sic facta est tranquillitas magna.

FERIA